

Sygn. akt III KO 21/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 8 września 2016 r.

w sprawie Z. K.

zażalenia na zarządzenie Przewodniczącego III Wydziału Karnego Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III KO 21/16, o odmowie przyjęcia osobistego wniosku Z. K. o wznowienie postępowania, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

W dniu 14 marca 2016 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Z. K. o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w G. o sygn. XIV K (...), zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt II AKa (...). Zarządzeniem z dnia 20 kwietnia 2015 r. wyznaczono wnioskodawcy obrońcę z urzędu w osobie adw. M. E. w celu zbadania akt sprawy i ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania lub poinformowania Sądu Najwyższego o niestwierdzeniu podstaw do złożenia takiego wniosku. Pismem z dnia 1 czerwca 2016 r. adwokat poinformowała Sąd Najwyższy o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie. W dniu 2 czerwca 2016 r. Z. K. został wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego poprzez

sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez ustanowionego z wyboru adwokata albo radcę prawnego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku (k. 30). Skazany Z. K. nie usunął jednak w określonym terminie powyższego braku formalnego. Natomiast dnia 13 czerwca 2016 r. wpłynął do Sądu Najwyższego jego osobisty wniosek o wznowienie postępowania, w którym podniósł on po raz kolejny okoliczności, stanowiące jego zdaniem, podstawę do wznowienia postępowania. W tej sytuacji, wobec nieusunięcia braku formalnego, zarządzeniem Przewodniczącego III Wydziału Karnego Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III KO 21/16, odmówiono na podstawie art. 545 § 2 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 120 § 2 k.p.k. przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie w/w postępowania. Odpis zarządzenia doręczono podejrzanemu w dniu 7 lipca 2016 r. (zob. k. 48).

W dniu 11 lipca 2016 r. Z.K. złożył zażalenie na to zarządzenie. W uzasadnieniu tego zażalenia wnosił przede wszystkim o przedłużenie terminu do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, spowodowane koniecznością „skontaktowania się z instytucjami państwowymi w celu otrzymania sprawiedliwości”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego Z. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. Złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. *T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2008, s. 1153; postanowienia Sądu Najwyższego: z dn. 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dn. 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dn. 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88*). W przedmiotowej sprawie Zenon Kiźlich

nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata mógł być usunięty tylko wówczas, gdyby ustanowił on pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k.

Rozpoznając niniejsze zażalenie Sąd Najwyższy nie mógł badać zasadności podniesionych przez skazanego argumentów uzasadniających – jego zdaniem – wznowienie postępowania, gdyż stanowiłoby to obejście przepisów ustanawiających przymus adwokacki. Należy jednak zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą. Ponieważ jednak w przedmiotowej sprawie skazany mimo wezwania nie usunął braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia stało się konieczne.

Zarządzenie to jest w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać w mocy.